

דף יג.

עין משפט א.ב.ג.ד.

יו"ד סימן קמט סעיף ג.

עין בסעיף הקודם

עין משפט ה.ו.ז.זו.

יו"ד סימן שעב סעיף א

א. אע"פ שכהן אסור לו ליכנס לבית הפרס^א דהיינו לשדה שאבד בה קבר ושנחרש בה, ושיעורה מאה אמה, וכן אסור לכהן ליכנס לארץ העמים, מ"מ אם צריך ללכת שם כדי לישא אשה או ללמוד תורה ואין לו דרך אחרת יכול לעבור^ד דרך שם. וכן כהן מטמא טומאה של דבריהם לדון עם עכו"ם משום דבזה כמציל מידם.

הגה: כהן שהיה שוכב ערום והוא באהל עם המת^ה ולא ידע, אין לומר לו אלא קורא לו בסתם שיצא כדי ללבוש בגדיו תחלה, אבל אם אמרו לו שיש מת אסור לו להמתין כדי ללבוש בגדיו.

ודוקא אם הוא באהל המת שזה טומאה דאורייתא, אבל אם הוא בבית הפרס או בארץ העמים שהיא טומאה מדרבנן ילביש עצמו תחילה דגדול כבוד הבריות.

הגה: כהן שישן והמת עמו צריכין להעיר אותו כדי שיצא משם^י.

עין משפט ט.

יו"ד סימן קמט סעיף ג.

עין לעיל דף יב: עין משפט ה.

ג. מבריייתא בע"ז דף י"ג ע"א.

ד. אבל לא על הקברים עצמם אפי' לדבר מצוה, משום שהיום כל הקברים סתומים, ויש בקברים חלל הרבה על כן הטומאה בוקעת ועולה עד לרקיע ואפי' נגד צד הריק שבו, אבל אם היה סתום ואין בו חלל טפח אינו מטמא אלא כנגד הטומאה ממש, ולא נגד צד הריקן שבו. ט"ז ס"ק א'.

ה. דוקא באהל המת, שזו טומאה מן התורה, אבל אם היה שוכב בבית סמוך אע"פ שהוא ג"כ טמא זה רק מדרבנן. ש"ך ס"ק ב'.

ו. ואפי' בלא שהיה הוא עובר הכהן אפי' שלא ידע, מ"מ איסורא עביד בשוגג אע"פ שאינו עושה מעשה איסורא איכא, ולאחרים שיודעים מצוה עליהם להפרישו. ש"ך ממנהרי"ל.

דף יג:

עין משפט ג.

יו"ד סימן קמט פעיף ג

עיין לעיל דף יב: עין משפט ה.

עין משפט ד.

יו"ד סימן קנח פעיף א

א. עובדי ע"ז מז' עממין שאין בינינו וביניהם מלחמה ז', וכן רועי בהמה דקה מישראל בא"י בזמן שהיו רוב שדות של ישראל וכיוצא בהם, אין מסבבין ח' להם מיתה, אבל אסור להצילם אם נטו למות, כמו שראה אחד מהם שנפל לים אינו מעלהו אפי' אם יתן לו שכר.

לפיכך אין לרפאותן אפי' בשכר אם לא במקום שיש חשש איבה.

הגה: משום איבה מותר לרפאותן אפי' בחנם, אם אינו יכול להשתמט.

א. ב. ישראל בעל עבירות ועומד ברשעו ושונה בהם כגון רועי בהמה דקה ט' בא"י שרוב שדות ישראל שמזלזל באיסור גזל והולך באולתו, אסור להצילו אם נטה למות. אבל ישראל בעל עבירות שאינו עומד ברשעו תמיד אלא עושה עבירות להנאת עצמו כגון שאוכל נבילות לתיאבון, מצוה להצילו ממות ואסור לעמוד על דמו.

הו"מ סימן תכה פעיף ה

ה. אפיקורס מישראל והם עובדי ע"ז או עושה עבירות להכעיס, והכופרים בתורה ובנבואה מישראל מצוה להרגן י', ואם יש בידו

ז. לשון הרמב"ם מבריייתא בע"ז דף כ"ו, לפי שהם פרוצים בגזל ובזוים חובות האדם לאדם. באר הגולה.

ח. כתב הש"ך בס"ק א' דאין מצוה להרגן אע"פ שהם עוברין על ז' מצוות בני נח, ומיהו היכא שמקיימין ז' מצוות בני נח אסור להורידן. ועיין ב"י וט"ז ונה"כ.

ט. כתב הש"ך בס"ק ג' דוקא רועי בהמה דקה החמירו חכמים דלא פסולים מן התורה, והחמירו בהם לעשות חיזוק לדבריהם כדי שיתנו לב לשוב אבל גזלנין מדאורייתא מעלין אותם, מתוס' שם.

י. אפי' אכל נבילה או לבש שעטנז להכעיס מבריייתא ע"ז דף כ"ו ע"ב. וכל זה אם יש בידינו להורגן מצוה עלינו להעבירן למען הנשארם ישמעו ויראו. ואם יש בידינו להעבירן בפרסום מעבירן. פירושו, למען ישמעו הנשארם ויראו סמ"ע ס"ק ט"ז.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלאחד שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

להרגן בפרסום מעבירן ואם לאו יסובב סיבת העברתן, כיצד, ראה אחד מהם שנפל לבאר והסולם בבאר, הרי זה מקדים ומסלקו ואומר הריני טרוד להוריד בני מהגג ואחזירנו לך וכיוצא בדברים אלו.

ה. ו. עכו"ם שאין בנינו ובינם מלחמה, ורועה בהמה דקה מישראל במקום שהשדות של ישראל אין מסבכין להם מיתה ^ב ואסור להצילן. בד"א בישראל בעל עבירות והוא עומד ברשעו ושונה כגון רועה בהמה דקה שהולכים באולתם, אבל ישראל בעל עבירות שאינו עומד ברשעו תמיד אלא עושה עבירות להנאת עצמו כגון אוכל נבילות לתיאבון מצוה להצילו ^ל ואסור לעמוד על דמו.

עין משפט ו.ז.ז. יו"ד סימן קנא סעיף א

א. דברים המיוחדים לאליל שבאותו מקום, אסור למכור לעכו"ם אותם דברים ^מ. ואם קונה העכו"ם הרבה ביחד שניכר שזה לסחורה ^ז מותר.

כ. ולא אמרו חז"ל דבר זה אלא על גוים שהיו בזמניהם שהיו עובדי עבודה זרה ומזלות ולא היו מאמינים ביציאת מצרים ובחידוש העולם, אבל אלו הגוים היום אשר אנחנו האומה הישראלית חוסין בצל שלהם ומפוזרים בניהם והם מאמינים בחידוש העולם וביציאת מצרים ובעיקרי הדת, וכל כוונתם לעושה שמים וארץ כמ"ש הפוסקים והביאם הרמ"א באו"ח סי' קנ"ו, לא די שאין איסור להצילן אלא אפי' אנחנו מחוייבים להתפלל בשלומם וכאשר האריך בזה בעל מעשה ה' בסדר ההגדה בפסוק שפוך חמתך אל הגוים אשר לא ידעוך, שדוד המלך התפלל לשפוך על הגוים אשר אינם מאמינים בחידוש העולם וכו', אבל הגוים האלו אשר אנחנו בצילם חיים וחוסים תחת כנפיהם הם מאמינים בכל אלה על משמרתנו אנחנו עומדים להתפלל תמיד על שלום המלכות והשרים והצלחתם ועל כל מדינות ומקומות ממשלתיים, וכבר כתב הרמב"ם דהלכה כר' יהושע בפרק חלק דף ק"ה ע"א דאפי' חסידי אומות העולם יש להם חלק לעולם הבא.

ל. פיי' כשאינו מוצא בשר כזה, אוכל נבלות למלאות תאותו, אבל להכעיס זה שנמצא בשר כזה כשר ואוכל נבלה להכעיס בוראו. סמ"ע ס"ק כ'.

מ. ממשנה ע"ז דף י"ג ע"ב, ואם הדבר מסופק אם זה שייך לע"ז או לדבר אחר תלינן לקולא. ט"ז ס"ק א'.

וכתב הש"ך בס"ק ב' דאסור למכור להם דברים המיוחדים לע"ז אפי' שלא ביום אידם ואפי' בזמן הזה. והב"ח כתב דלכל עכו"ם אסור אפי' אינו כומר כיון שמייחדים אותו לע"ז, ודאי לע"ז רוצה אותו.

נ. מברייטא שם בדף י"ד. ולא חוששין שמא ילך וימכור לאחרים דלפני עור מקפידין אבל על לפני דלפני לא קפדי. ואם יש חשש שישראל יהיה נכשל אמרינן גם לפני דלפני, כמו בחיטין שנפלו למים שאסורים למכור אותם לעכו"ם בפסח שמא יחזור וימכרם לישראל. ט"ז ס"ק ג'.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

וה"ה אם העכו"ם אומר שהוא צריך אותם לדברים אחרים, והישראל יודע שזה כדבריו מותר.

א. ב. דברים שאינם מיוחדים לע"ז מוכרים אותם בסתם, אבל אם פירש העכו"ם שקונה אותם לשם ע"ז אסור למכור לו, אלא א"כ פסלן מלהקריבן לאילים.

הגה: אסור למכור לעכו"ם מים כשיודעים שרוצה לעשות מהם מים להטביל לע"ז.

א. ג. היו מעורבים דברים המיוחדים לע"ז עם דברים שאינם מיוחדים לה, מוכר הכל סתם, ואין חוששין שמא ילקט הצריך מכך לע"ז.

הגה: ודוקא לכהן עובד ע"ז או לעכו"ם שחזקתו שיקטיר כגון הלבונה לע"ז, אבל לסתם עכו"ם מותר ע.

הגה: י"א דכל מה שאסור למכור להם דברים המיוחדים לע"ז, דוקא אם אין להם אחרים שיכולים לקנות מהם, אבל אם יכולים לקנות במקום אחר מותר למכור. ויש מחמירין ונהגו להקל, ובעל נפש יחמיר לעצמו.

ס. היינו שפסלן הישראל לפני מכירתן להקרבה, כגון שהטיל בהם מום וכדומה. במשנה שם.

ע. ואין חוששין שמא ימכור העכו"ם הזה לעובד ע"ז ממש, דאלפני דלפני לא מצווין אנו. ש"ך ס"ק ה'.

פ. והש"ך כתב דלא פליגי, ודעת המחמירין איירי בישראל שהוא חייב להפרישו מאיסור משא"כ בעכו"ם וישראל מומר שאינו חייב להפרישו מותר, אך הברכי יוסף כתב דלא כהש"ך ע"ש.

ובזה"ז שנהגו להקל כיון שכוונתם של הגוים היום לעושה שמים וארץ, אלא שמשתפים שם שמים ודבר אחר ולא מצינו שיש בזה משום לפני עוור שאין בני נח מוזהרין על השיתוף. ש"ך ס"ק ז'. מ"מ כתב הבן איש חי שם בסעיף ז' דראוי להחמיר בכל גוונא, והנזהר בזה ישא ברכה מאת ה' בעולם שכולו טוב.